

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego“

Nr 27.

Wąbrzeźno dnia 3 lipca 1927 r

Rok 4

Ewangelja

św. Łukasza rozdz. 5, wiersz 1—11.

Onego czasu, gdy rzesze nalegały na Jezusa, aby słuchały Słowa Bożego, a On stał pod jeziora Genezaret i ujrzał dwie łodzie stojące przy jeziorze, a rybitwi wyszli byli i płótkali sieci, wszedłszy w jedną łódź, która była Szymonowa, prosił go, aby maluczko odjechał od ziemi. A siadłszy, uczył rzesze z łodzi. A gdy przestał mówić, rzekł do Szymona: Zajedź na głębie, a zapuśćcie sieci wasze na połów. A Szymon odpowiedziawszy, rzekł Mu: Nauczycielu, przez całą noc pracując, niceśmy nie ułowili: wszakże na słowo Twe zapuśćcie sieci. A gdy to uczynili, zagarnęli ryb mnóstwo wielkie i rwała się sieć ich. I skinęli na towarzysze, co byli w drugiej łodzi, aby przybyli ratowali ich. I przybyli i napełnili obie łodki, tak iż się mało nie zanurzały. Co widząc Szymon Piotr, upadł u kolan Jezusowych, mówiąc: Wynijdz ode mnie, bom jest człowiek grzeszny, Panie! Albowiem go było zdumienie ogarnęło i wszystkich, co przy nim byli z połowu ryb, który pojmali. Także też Jakóba i Jana, synów Zebedeuszowych, którzy byli towarzysze Szymonowi. I rzekł Jezus do Szymona: Nie bój się, odtąd już ludzi łowić będziesz. A wyciągnawszy łodzie na ziemię, wszystko opuściwszy, szli za Nim.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Nauka z ewangelji.

Czemu Pan Jezus wsiadł w łódkę?

Gdyż liczne rzesze stały na brzegu a kawał ziemi ponad jeziorem był zbyt wązki. Aby go wszyscy usłyszeć mogli zajął miejsce w czołnie i stamtąd, jakby z kazalnicy, pouczał lud chciwy nauki.

Czemu z dwóch łódek wybrał sobie Pan Jezus Piotrową?

Aby już teraz, jak później przy innych sposobnościach, odznaczyć Piotra przed innymi uczniami i zwrócić uwagę jego na wysokie dostojność, które go czeka jako przyszłą głowę i sternika nawy Kościoła.

Do czego zmierzał Pan Jezus, zdziaławszy cud obfitego ryb połowu?

1. Chciał Piotra i towarzyszy jego utwierdzić w wierze w Swe Bóstwo. 2. Pragnął ich ściślej do Siebie przywiązać. Dotychczas bowiem towarzyszyli Mu często, ale jeszcze nie byli porzucili wszystkiego, aby poświęcić się wyłącznie Jego służbie. Dopiero po tym cudzie uczynili to. „Wszystko opuściwszy, szli za Nim”, aby odtąd pospołu z Nim pracować w sprawie zbawienia. 3. Przez ten obfity połów pragnął im dać obraz tego, do czego ich powołał. Jak dotychczas łowili ryby w sieciach, tak odtąd mieli łowić ludzi dla Królestwa Bożego. 4. Zbawiciel chciał ich zachęcić do przyszłego powołania i okazać im, że starania ich, zmierzające do pozyskania niebu ludzi, będą uwieńczone pomyslnym skutkiem, jak zarzucenie sieci na przestworze morza. 5. Wreszcie chciał ich pouczyć, że pomyslnego skutku swych usiłowań nie powinni oczekiwać od sił swych, lecz od zaufania do Jego imienia.

Czemu Pan Jezus na Apostołów wybrał prostych i nieuczonych rybaków?

Aby założenia i rozkrzewienia nauki i Kościoła nie przypisywano nauce i potędze ludzkiej, lecz aby wszyscy uznali, że Kościół jest dziełem Bożem, a nauka jego prawdziwie Boską. Jaką zbawienną dla nas naukę zawiera dzisiejsza ewangelja?

Naukę nam daje w powyższej ewangelji Chrystus Pan, lud i uczniowie Zbawiciela. 1. Chrystus nam okazuje, jak Serce Jego uмиłowało lud, gdyż jako dobry pasterz korzysta z każdej sposobności głoszenia prawdy i ocalenia ludzi przez prawdę. 2. Lubo jest Panem świata, prosi Piotra, aby cokolwiek odjechał od brzegu i daje przez to dowód pokory i uniżenia, którem chce sobie ująć serca uczniów. 3. Sprawiwszy im cudownym sposobem obfity połów, daje dowód, jak dobrotnie i laskawie pamięta o ich doczesnych potrzebach, byleby Mu ufali i posłuszni byli Jego przykazaniom. Od ludu uczyć się możemy, że powinniśmy chciwie i gorliwie słuchać Słowa Bożego, gdyż ono jedno wskazuje nam drogę do nieba. — Od uczniów zaś uczmy się: 1, że w pra-

cach i zatrudnieniach naszych chodzić nam nade wszystko powinno o błogosławieństwo Boże; od tego błogosławieństwa bowiem wszystko zależy. 2. Gdy nam coś nakazuje, winniśmy być posłuszni i ufać, że do wykonania udzieli nam potrzebnej łaski i siły. 3. Pomyślnego skutku usiłowań naszych nie mamy przypisywać sobie, lecz jak Piotr klęknąć w pokorze, dać chwałę Bogu i uznać się niegodnymi darów łaski Jego.

SZCZĘŚCIE.

*Szczęście bierzy na pochyłej drodze,
A tak wabi takim blaskiem łśni,
Le człek każdy choć udreżon srodze
Całe życie tylko o tem śni.*

*Gdy dziewczęciu śnią się piękne oczy —
Gdy miłości zakwitł dla niej kwiat,
Dzień jej każdy czarowny uroczy
Idzie w życie wśród różnnych szat.*

*A gdy stanie hen na drugiej stronie —
Gdy już szczęścia odbierzała tódż,
Włos rozwiany na gorące skronie
Próżno woła — „szczęście wróc się wróc“.*

*Gdy młodzieniec idzie w świat daleki,
Nie zna życia — coraz z losem bój?
Szczęścia powiew więc wesół i lekki
Kwiat u fraka na balowy strój.*

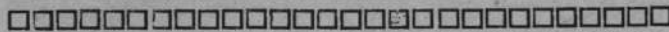
*A gdy życie na barki mu złoży —
Ciężar troski o rodziny byt,
Rozczarowan — życie go zatrwoży
Bowiem szczęścia nie był nigdy syt.*

*Szczęście — szczęście gdzieżeś ty ukryte?
Czy w głębokiej tali szumnych mórz
Czy w słoneczku có tli złotolite?
Czy w bukietach wonnych białych róż. —*

*Czy dogoni ciebie orzeł lotny,
Śleć rybaka spęta w jasną noc —
Czy tam szczęście gdzie zamek samotny?
Lub miesiąca tajemnicza moc.*

*Czy się chowasz w chmurnym nieboskronie,
A przybierzysz na proszący gest —
Ale w ludzkim nie chowasz się tonie
A więc gdzieżeś — gdzieżeś szczęście jest?*

Walerja Nowacka.

UŚMIECH do OBCEGO TOWARU

niechaj ci za każdym razem przypomi

LZY głodnego dziecka
bezrobotnego robotnika polskiego!
Więc kupuj towar wyrabiany
przez polskiego robotnika

ROZMAITOŚCI

Góry lodowate grożące zagładzie okrętom

Wstrząsająca przygodę opowiada pewien wilk morski z Ameryki, który świeżo powrócił z podróży do Australji. Prowadził on okręt pasażerski. Okręt pełen był podróżnych. W kajutach i salach było niezmiernie gorąco, ponieważ słońce piekło bezlitośnie a wiatru nie było zupełnie.

Gdy nadszedł wieczór i nieco ochłodziło się wszyscy pasażerowie odetchnęli z ulgą, a nabrawszy sił postanowili rozerwać się tańcami. Kilku panów nie chciało tańczyć, ale wysmiała ich jakaś młoda panna tłumacząc, że już nie jest gorąco, że nawet robi się chłodno, taniec więc w takiej chwili nieodpowiedni. To mówiąc panna ta mocno chuchnęła na stalowe odrucia, na których para niemal, że się skropiła „prawda kapitanie, że już nie jest gorąco?“ zapytała po chwili kapitana okrętu. Wszyscy spojrzeli w jego kierunku i oniemieli: kapitan bowiem w jednej chwili straszliwie pobladł, a zamiast odpowiedzieć owej panie pobiegł coperędzej na mostek okrętowy. Po chwili na całym okręcie zaległa cisza grobowa, powiał jakiś chłód dojmujący chłód śmierci przerażenia, chłód straszliwy, nieopisany.

Noc, dotąd jasną, powlekl całun [nieprzeniknionej mgły, jęk śrub i trzask łańcuchów okrętowych stał się nieporównanie donioślejszy. Nagle okręt zmienił kierunek i całą siłą pary począł się cofać. A po kilku kwadransach strasznych i długich jak wieczność lodowata zimna mgła ustąpiła cieplejszemu powietrzu.

Kapitan złożył ręce jakby do modlitwy i powiedział: „Dzięki Bogu niebezpieczeństwo minęło.“ Pasażerowie dopiero dowiedzieli się, że uniknęli najstraszniejszego, niebezpieczeństwa na morzu, mianowicie uścisków góry lodowej, która wszystko na swej drodze niszczy i mrozi.

Zanik oklasków.

Od paru miesięcy intrygował aktorów londyńskich, najbardziej nawet ulubionych przez publiczność zupełny prawie zanik oklasków. Na farsach sala bawiła się doskonale, co chwila rozlegały się wybuchy śmiechu, ale nawet po opuszczeniu kurtyny nie słyhać było braw. Podczas dramat. wszyscy płakali — dowód, że wrażenie byłogłębokie, a jednak po skończeniu panowało niepokojące wprost milczenie. Dopiero przeprowadzona przez dyrektorów teatralnych ankieta wśród słuchaczy wyjaśniła tę zagadkę. Okazało się bowiem, że bicie oklasków wpływa ujemnie na mechanizm zegarków, noszonych obecnie zazwyczaj na rękach. Naprawa zegarków kosztuje zbyt drogo — taki jest wzgląd, który powściąga entuzjazm publiczności teatralnej.

Produkcja genjuszów

Eugeniści pouczają, że najzdrowsze i najbardziej pod względem intelektualnym rozwinięte dzieci rodzą się wówczas, gdy rodzice są młodzi w pełni sił żywotnych. Innego zupełnie zdania jest angielski uczony Havelock Ellis autor wydanego przed paru tygodniami dzieła pod wymownym tytułem. „A study of british genius“.

Dokończenie na 4-ej stronie

JACK LONDON

7)

KONIEC BAJKI

(Ciąg dalszy)

— Może właśnie znalazłeś wyjaśnienie odpowiedzi. — Może właśnie owa praktyka interesowała cię zbyt mocno. Może zapomniałeś o moim istnieniu.

— Hm — mruknął złośliwie. Obawiam się że ów Rex trochę zbyt mocno interesuje się panterami drażnieniem takowych zapomocą krótkiego pręta.

Prześladował ją ciągle pytaniem, co ostatecznie spowodowało jej warjactwo. Uparcie nazywał to warjactwem.

— Cóż to może być za wyjaśnienie? — odpowiada. Wreszcie kiedyś odparła: — Nikt nie potrafi wytłómaczyć miłości. Ja najmniej. Prostu tylko znam miłość, boski i niezaprzeczalny fakt. Oto wszystko. Był raz w forcie Vancouver, jakiś dostojny Hudson Bay Company, który krytykował nader ostro zdolności duszpasterskie miejscowego proboszcza kościoła anglikańskiego. Centrala napisała do Anglii, do władz kościelnych, skarżąc się, że wszyscy funkcjonariusze oddziałów Company, pobrali sobie Indianki za żony. „Czy przytoczyliście jakieś wyjaśnienia, zanalizowaliście przyczyny?” — dopominał się dostojnik. Odpowiedziano mu na to: „Ogon krowy rośnie w dół. Nie próbujemy wyjaśniać tego zagadnienia. Prostu tylko konstatujemy fakt”.

— Djabło sprytna kobieta! — zawołał Linday z płonącem gniewem oczyma.

— Skąd się wzięłaś w Klondike? — zapytała pewnego razu Madge.

— Za dużo pieniędzy. Brak żony do ich wydawania. Pragnienie odpoczynku również. Może trochę przepracowania. Spróbowałem pojechać do Colorado, ale pacjenci przesładowali mnie depeząmi. Niektórzy nawet osobiście. Uciekłem do Seattle. To samo. Ransom przysłał mi swoją żonę specjalnym pociągiem. Nie było rady. Operacja przeszła szczęśliwie. Miejscowe gazety wywęszyły to. Dalszy ciąg możesz sobie wyobrazić. Musiałem umykać, więc umknąłem do Klondike. No i — Tom Daw zastał mnie grającego w wista, w chacie nad Yukonem.

Nadszedł dzień, kiedy łoże Stranga wyniesiono z pośród ciemnych ścian na słońce.

— Pozwól, że mu teraz powiem — prosiła Madge doktora.

Nie. Poczekaj — odpowiedział.

Później Strange mógł już siadać o własnych siłach na brzegu łóżka, z czasem mógł już nawet robić po parę kroków, wspierany z dwóch stron.

— Pozwól, że mu powiem — mówiła znowu Madge.

— Nie. Muszę spełnić zadanie do końca. Nie chcę żadnych niedokładności. Lewe ramię ma jeszcze lekki defekt.

To drobnostka, ale postanowiłem odbudować tego człowieka tak, jak go Bóg stworzył. Jutro mam zamiar zajrzeć do tego ramienia i naprawić to co zawadza.

Będzie potem musiał poleżeć nieruchomo parę dni. Załuję, że już nie mam chloroformu. No, trudno. Pacjent będzie musiał zacisnąć zę-

by i wytrzymać. „Potrafi. Uporu ma dość na dwunastu mężczyzn”.

Nadeszło lato. Śnieg stopniał, świecąc już tylko na szczytach odległych gór skalistych od zachodniej strony. Dzień wydłużył się, aż wygnał ciemność zupełnie.

Słońce na kilka minut tylko nurkowało o północy za horyzont. Linday nie przestawał pracować nad Rexem. Studjował jego chód, każdy ruch, badał go raz po raz i po tysiąc razy kazał zginać i rozginać każdy mięsień. Masowano pacjenta bez końca, aż doktor oświadczył wreszcie, że brat, Tom Daw i Bill mogą teraz zostać pielęgniarzami w najlepszych lecznicach. Linday jednak wciąż nie był zadowolony. Zmuszał Stranga do wykonywania całego dawnego repertuaru ćwiczeń fizycznych, szukając jeszcze możliwych ukrytych słabości.

Znowu na tydzień wpakował go do łóżka otworzył udo, wyciął parę sztuk magicznych z drobnymi tętnicami, wydrapał na kości plamkę nie większą niż ziarnko kawy, aż tylko powierzchnia zdrowej różowości została do zaciągnięcia przez żywą skórę.

— Pozwól już powiedzieć — błagała Madge.

— Jeszcze nie — brzmiała odpowiedź. Powiesz wtedy dopiero, kiedy będę gotów.

Minał lipiec, sierpień miał się ku końcowi kiedy lekarz kazał pacjentowi zapolować na jelenia. Poszedł sam w ślad za Rexem i przyglądał mu się bacznie.

Rex był śmigły w ruchu każdego mięśnia i miękkki, jak ktokt. Linday poraz pierwszy w życiu widział podobny chód. Kroki stawiane bez wysiłku lecz niby całym ciałem, jak by sprężyste mięśnie podnosiły nogi aż ku ramionom. Działo się to jednak tak lekko i miękko, że krasało ciało szczególnym wdziękiem i nie pozwalało doszperdzić szybkości. Owej zabójczej szybkości, na którą swego czasu skarżył się Tom Daw. Linday podążył z tyłu, spocony i zadyszany, biegnąc nawet od czasu do czasu, kiedy pozwalał teren. Po dziesięciu milach miał dość i rzucił się na miękkki mech.

— Koniec — zawołał — nie mogę za panem nadażyć. — Wycierał zgrzaną twarz, Strang zaś usiadł w pobliżu na przewróconym pniu i uśmiechnął się do doktora i — jak prawdziwy manteista — do całej okolicy.

— Żadnych skurczów, łamań, bólów lub chociażby cienia bólów — zagadnął Linday.

Strang potrząsnął kędzierzawą głową i wyprostował smukłe gibkie ciało zdrowe i radosne w każdym fibrze.

— Pięknie, Strang. Przez jedną lub dwie zimy, stare rany będą trochę dolegały na mrozie i wilgoci. Ale to przejdzie a może nawet nie nadejdzie wogóle.

— Chryste Panie doktorze, dokonał pan cudu. Sam niewiem, jak mam panu dziękować. Nie znam przecież nawet pańskiego nazwiska...

— Nazwisko nie ma znaczenia. Odbudowałem pana dawnego, to najważniejsze.

— Ale pomimo wszystko chciałbym znać nazwisko człowieka, któremu zawdzięczam życie — nastawał Strang. Chciałbym je przecie poznać jeśli je usłyszę na szerokim świecie.

— Przypuszczam, że pan pozna — brzmiała odpowiedź doktora. Ale to nie należy do rzeczy. Chcę jeszcze jednej ostatecznej próby —

Kult dla Joanny d'Arc

poczem będę uważał, że z panem skończyłem. Po drugiej stronie działu wód, u źródła tej rzeczki, znajduje się legowisko Wielkiego Burego, na którego polowałeś pan przed rokiem. Daw mówił mi, że wtedy wędrowka tam i z powrotem zajęła panu trzy dni. Mówił też, żeś pan był blisko upolowania tej bestji. Proszę niech pan dziś zostanie na noc w tem miejscu, gdzie siedzimy. Prześle panu Dawa z ekwipunkiem obozowym. Ma pan pójść do źródła rzeczki, na znane panu miejsce i wrócić po upływie trzech dni, tak jak zeszłego roku.

V.
— A więc — powiedział Linday do Madge — masz godzinę czasu na spakowanie rzeczy. Ja przygotuję łódkę. Bill poszedł ćwiartować zabitego jelenia i nie wróci aż wieczorem. Dzisiaj jeszcze dopłyniemy do małej chaty, po tygodniu będziemy w Dawson.

— Żywiłam nadzieję... — przerwała dumnie.

— Że się wyrzeknę honorarjum?

— O, układ jest niewątpliwie układem, a niekoniecznie należy z taką nienawiścią wykonywać jego paragrafy. Nie postąpiłeś uczciwie. Wysłałeś Rexa na trzy dni i zrabowałeś mi kilka ostatnich chwil pożegnania.

— Zostaw list.

Napiszę mu wszystko!

— Mniej niż wszystko byłoby nieuczciwością w stosunku do nas trojga — brzmiała odpowiedź Linday'a.

Kiedy wrócił do chaty, przygotowałszy łódź, list był już napisany, rzeczy spakowane.

— Pozwól mi przeczytać — powiedział, odczytawszy. — No, gotowaś?

Zniósł jej pakunek z wysokiego brzegu, kleknął i jedną ręką przytrzymał łódkę, drugą rękę podawał żonie, żeby pomódz jej wsiąść. Patrzył prosto w kobiece oczy. Madge spokojnie podała dłoń i uczyniła krok ku łódce.

— Poczekaj — powiedział. — Chwileczkę. Pamiętasz bajkę, którą opowiadałem kiedyś? Nie opowiedziałem ci końca. Posłuchaj teraz: Kiedy kobieta namiętnie oczy mężczyźnie cudownym lekarstwem i przygotowała się do odjazdu — spostrzegła przypadkowo w lustrze, iż dawna piękność została jej przywrócona. Mężczyzna otworzył oczy, krzyknął na widok tej urody i utulił Najmilszą w ramionach.

Madge czekała, pełna napięcia, lecz opanowana. Czekala co usłyszy dalej. Zorza zdumienia wstawała zwolna w oczach i na licach.

— Jesteś bardzo piękna, Madge. — Przerwał, poczem dodał suchol Reszta jest prosta. Przypuszczam, że ramiona Rexa nie pozostaną puste. Żegnam cię.

— Grant... — wyrzekła, a raczej wyszeptala. W głosie jej była pełnia treści, która nie potrzebuje słów, by zostać wyrażoną.

Buchnął krótkim, gonkiem śmieszkiem.

— Chciałem ci tylko pokazać, że nie jestem najgorszy, popiół po ognisku, uważasz.

— Grant...

Wszedł do łódki i wyciągnął ku kobiecie smukłą nerwową dłoń.

Cała Francja w roku bieżącym obchodzi uroczyste święto bohaterki narodowej (Fotografia nasza przedstawia pomnik św. Janiny d'Arc w Orleanie).

— Żegnam cię powiedział.

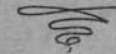
Objęła tę dłoń obiema rękami.

— Droga, silna fęka — zaszeptala, chyląc się nad nią i całując.

Wyrwał palce gwałtownie, odepchnął łódź od brzegu, zanurzył wiosło w bystry nurt i śmignął ku środkowi łożyska, gdzie szklista toń wybuchala białem szaleństwem piany.

KONIEC.

Wykazane w niem jest przy pomocy tablic porównawczych, że niemal wszyscy genialni ludzie Anglii zrodzeni zostali z rodziców, którzy przekroczyli byli... czterdziestkę. Szczegół interesujący pan Elis twierdzi, że związki pomiędzy Anglikami a Niemcami dają w dziewięciu wypadkach na dziesięć głupie („stupid“) potomstwo.

GAZETY PO PRZECZYTANIU

— NIE NALEŻY NISZCZYĆ —

lecz podać ją innemu do przeczytania

W ten sposób szerzy się oświatę której nam

— tak bardzo brak. —